

Losonczi Pál látogatása az OTH-ban és a Kiskunságon

Losonczi Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szerdán az Országos Természetvédelmi Hivatalba látogatott. A magas rangú vendéget Kázmér István, a XII. kerületi pártbizottság titkára, Mátrai Rezső, a kerületi tanács elnöke, és dr. Rakonczay Zoltán, a Természetvédelmi Hivatal elnöke fogadta.

A vidéki körúttal egybekötött egész napos program dr. Rakonczay Zoltán tájékoztatójával kezdődött. Elmondotta, hogy jelenleg az országnak 150 000 hektár védett területe, ezen belül két nemzeti parkja van, s az év végéig további 50 ezer hektárt vonnak védelem alá. 1977-ben a Bükk-fennsíkot is nemzeti parkká nyilvánítják.

Losonczi Pál érdeklődött a nemzeti értékek védelmére hozott környezetvédelmi törvény visszahajlásáról, végrehajtásának menetéről. A Természetvédelmi Hivatal elnöke elmondta, hogy a törvény életbelépése óta nagyobb figyelmet fordítanak a természetvédelmi munkára. A tömegszervezetek vállalták az értékes természetvédelmi helyek, néprajzi emlékek védelmét. A népröntkövetésével már több ilyen kezdeményezés érte a Természetvédelmi Hivatalhoz.

A tájékoztató után beutaztak Losonczi Pálnak a Hortobágyról készült kisfilmét. Ezután az Elnöki Tanács elnöke dr. Rakonczay Zoltán társaságában a Kiskunságba látogatott.

Bács-Kiskun megye határán Terbe Dezső, a megyei pártbizottság titkára és dr. Gajdócsi István, a megyei tanács elnöke fogadta, majd elkísérte kiskunsági körútjára az Elnöki Tanács elnökét.

Bugacon Kontra László, a Kiskunsági Nemzeti Park igazgatóhelyettese mutatta be a 10 ezer hektáros pusztai létesítményeit, ritka állat- és növényvilágát. Az Izsák melletti Kolontón pedig a több mint 3500 hektáros mocsárvilág madárszállását nézték meg, a többi között az 500 fészekből álló gémelepet. A körút befejezéséeként bemutatott Kolontó mellett az ornitológusok, biológusok átmeneti otthonát, az erre a célra megmentett és felújított kiskunsági tanyát.

Közéleti napló

SZMBT-KÜLDÖTTSEG BUDAPESTEN

Szerdán Nagy Mária, az MSZBT főtitkára a Barátság Házában fogadta a Szovjet-Magyar Baráti Társaság grúziai tagozatának küldöttségét, amely Nyina Zsvanyija, a tbilisi városi tanács elnökhelyettese vezetésével tartózkodik hazánkban. A találkón részt vett T. V. Szalimon, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa.

FINN VENDEGEINK A BALATONON

A finn-magyar barátsági héten hazánkban tartózkodó finn küldöttség, Kalevi Kivistő közoktatásiügyi miniszter vezetésével szerdán a Balaton-partra látogatott, s megtekintette Balatonfüred, majd pedig Tihany nevezettségét. A 200 finn vendég a késő délutáni órákban utazott vissza a fővárosba.

Csak a belső tartalékok alapján

Növelik a termelést a lábatlani papírgyárban

A Lábatlani Vékonypapírgyárban rendkívüli intézkedéseket vezettek be az év első felében a mennyiségi termelés növelésére. A jövő évtől kezdődően új gépsorok munkába állításával fokozzák a termelést, az idén azonban kizárólag tökélet-

sebb munkaszervezéssel, az év eleje óta az előírtnál több mint 1300 tonnával több papírt gyártottak a lábatlani üzem dolgozói. Ugyanakkor több millió forint értékkel csökkentették az import- és a hazai segédanyagok felhasználását.

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vízminőségi felügyelete rendszeresen ellenőrzi a folyó tisztaságát. Különösen fontos ez a vizsgálat az öntözési idényben, amikor „úszó laboratórium” járja a Tiszát. Jász Tivadar vegyész-mérnök és Forgó Irén laboráns vizmintát vesz és vizsgál a folyó szegedi szakaszán.

Az üzemi demokrácia helyzete

Ülést tartott a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság

Tegnap, szerdán délután a megyei tanács székházában ülést tartott a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság, Balázs Lajos megyei NEB-elnök vezetésével. A testület első napirendi pontként megtárgyalta az üzemi demokrácia érvényesítésének és fejlesztésének megyénk vállalatainál megismert tapasztalatait, amelyről bizottság készített jelentést dr. Kardos János vizsgálatvezető irányításával. A népi ellenőrök azt vizsgálták, milyen intézkedéseket tettek a megye 16 vállalatánál, üzeménél a párt-, a kormány- és SZOT-határozatok, illetve a XI. pártkongresszus határozatai végrehajtására, az üzemi demokrácia szélesítése vonatkozásában. A napirend megtárgyalásán részt vett és felszólalt dr. Ágoston József, az SZMT vezető titkára.

Az üzemi demokrácia a politikai demokrácia szerves része, közöttük kölcsönhatás van. Bár az üzemi demokráciának ma már több évtizedes hagyományai vannak, érvényesülése megrekedhet a szokásos formák között, netán azoknak a hagyományoknak válhat rabjává, amelyek a dolgozók megszoktak az elmúlt harminc esztendőben.

Eppen ezért figyelemre méltó, hogy a vizsgált tizenhat megyei vállalat közül valamennyinél gondot fordítottak az üzemi demokrácia írott szabályainak betartására, s több vállalatnál kidolgozták külön szervezeti szabályzatát is.

Mindenütt kialakították az üzemi demokrácia legfontosabb fórumait, így működtek: felsőbb üzemi négyesek, igazgatói tanácsok, termelési tanácskozások szakszervezeti felsőbb szintű testületek (VSZT, GYSZT, SZB), munkaügyi döntőbizottságok, műszaki konferenciák, brigádvezetői értekezletek. Jól működő rétegfórumoknak ítélték meg a népi ellenőrök az újítók tanácskozásait és az ifjúsági parlamenteket. Nem működnek ugyanakkor a társadalmi bíróságok.

A vizsgálat során megállapították, hogy az egyes fórumok elsősorban informáló, véleményező, vagy egyeztető jellegűek, ritkábban jut szerepük az ellenőrzésben, kizárólagos döntésre viszont alig jogosultak.

A fórumok működésének színvonalát ugyanakkor sok helyen jelentősen meghatá-

rozza az a tény, hogy a gazdasági egységekben nincsenek kellően kitértve azok az információs csatornák, amelyek révén a munkások értekezhetnek megfogalmazott kéréseiket kapnának rendszeresen a gazdasági egység fő tevékenységéről.

A leggyakrabban alkalmazott fórum, amely lényegében a vezetés demokratizmusára jellemző a vállalatoknál, az osztályvezetői értekezlet és a műszaki konferencia. A leghatékonyabb fórumok egyikeként ugyanakkor mind a gazdasági, mind a politikai értekezleteket, illetve gyűléseket tartja a vállalatoknál.

Az egyes vállalatok szervezeti felépítése igen jelentős hatást gyakorol az üzemi demokráciára, mert ha például egy vállalat, üzem vezetőinek nincs döntési joga például beruházásokkal, vagy értékesítéssel összefüggő kérdésekben, nyilván ez ügyekben nem tud tanácskozni az üzemi kollektívával sem. Így például az NKfV szegedi gyáregységénél a szervezeti sajátosságok miatt is más mérvű az üzemi demokrácia érvényesülése, mint az önálló vállalatoknál. Ennek hátránya, kellő, megfelelő időbeni tájékoztatás gyakori elmaradása miatt a dolgozók nem tudnak eredményesen részt venni a tervek és a feladatok elbírálásában.

A népi ellenőrök tapasztalatai szerint a vezetői stílus megfelelő irányú fejlesztésénél fontosabb a vezetői stílus megfelelő irányú fejlesztésénél fontosabb a vezetői stílus megfelelő irányú fejlesztésénél.

Tiszta-e a Tisza?

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vízminőségi felügyelete rendszeresen ellenőrzi a folyó tisztaságát. Különösen fontos ez a vizsgálat az öntözési idényben, amikor „úszó laboratórium” járja a Tiszát. Jász Tivadar vegyész-mérnök és Forgó Irén laboráns vizmintát vesz és vizsgál a folyó szegedi szakaszán.

Pályázattal - ésszerűbben

Ezekben a hetekben — az egyetemi-főiskolai felvételi és az eredmény közlésének időszakában — különösen sok szó esik a diplomások lehetőségéről, elhelyezkedésükről, s természetesen az idén bekerülők perspektíváiról is. Társadalmi méretekben sem közömbös, mennyi végzett felsőfokú szakemberre számíthat az ország az elkövetkező évek során; hogyan színeződnek be majd fokról fokra azok a „fehér foltok”, amelyek szakemberek hiányát jelzik a munkaerő-térképeken.

Vegyünk ki ebből a térképből néhány adatot. Számítanunk erőfeszítés ellenére is az ápasztalható, — az elmúlt öt évet tekintve — hogy az általános iskolákban a pedagógushány 1,9 százalékról 2,7-re növekedett; ugyanakkor a képesítés nélkülieké 5,1 százalékról 6,9-re emelkedett. Ha az orvosok számát tekintjük: tény, hogy a 10 ezer lakosra jutó orvosok, fogorvosok száma országosan 20,2-ről 22,4-re, vidéken 15,6-ról 17,7-re, Budapesten pedig 39,1-ről 41,4-re nőtt. Szabolcs, Pest és Békés megyében azonban ez az arány a 15 százalékot sem éri el. Kevés a jogász is; elsősorban a bíróságok, az ügyvédségek és a tanácsok külsőknek szakemberhiánnyal. (Csak zárójelben: a bíróságokon a fogalmazói és titkári álláshelyek 15 százaléka betöltetlen, Hajdú és Szabolcs megyében, de még másutt is hasonló súlyos szakemberhiány mutatkozik.)

A most felvételre 35 ezernél több jelentkezőre gondolva — csupán a nappali tagozatokon ennyien tettek vizsgát — s az orvosi egyetemek, a jogi karok, a tanárszakok iránti „rohamba” emlékezve, ellentmondásoknak tűnhet a jelenség. Tartalma azonban, bizonyos munkaerőmozgási elemzések elvégzése után, egyértelműen kiderül: a végző orvosok, jogászok és pedagógusok jelentős része nem a szakemberhiánnyal leginkább küszködő munkaterületeken vállalt állást az utóbbi esztendőben. Néhány nappal ezelőtt elemezte a végzők elhelyezkedésének főbb tanulságait a Minisztertanács; a megszületett határozat az irányítottabb elhelyezkedés egyik fontos lépéseként értékelendő.

A végzőket 1968. óta — általában — pályázatok sora várta, rendkívül gazdag elhelyezkedési lehetőségeket kínálva. De... nem kötelező lehetőségként szerepelt az elhelyezkedés módjaként a pályázat, a végzők java nem is élte ezzel a lehetőséggel. Egynyi utakat kerestek, vagy — idézve a Minisztertanács előterjesztéséből — „egy részük a képzettségét kevésbé igénylő vagy más területeken vállalt munkát”.

A növekvő munkaerőgondok, egy-egy megyében a szakemberhiány súlyos problémái, a pályázati rendszer lakásügyi tettei szükségessé azt az irányítottabb elhelyezkedési módszert, amely — először az 1977. január 1. után az egyetemeken nappali tagozatán végző orvosok, gyógyszerészek, jogászok és pedagógusok tekintetében, — csak és kizárólag pályázati úton engedélyezi a munkábaállást. Illetve: a munkáltatók ezeket a végzőket az oklevél megszerzésük napjától számítva — „amíg felsőfokú szakismereteik gyakorlati alkalmazását igénylő munkakörben, illetve szövetkezeti tagsági viszonyban három évet nem töltenek el — csak pályázat útján alkalmazhatnak”.

A pályázatokat a megyék reális munkaerőszükségletét figyelembe véve írják ki. Tehát pályázati úton oda irányítanak több végzést, ahol munkájukra a legnagyobb szükség van. Természetes velejárója ezeknek a pályázatoknak, hogy a megyék tanácsai, más szervei minél több segítséget adjanak a pályakezdő szakembereknek. Segítsék letelepedésüket, könnyítsék meg a lakáshoz jutásuk útját, enyhítsék családalapítási gondjaikat; egyszerűen adjanak „startjukhoz” minél több és differenciáltabb segítséget.

A társadalmi ösztönzők rendszerét is érinti a minisztertanács határozat. Elsősorban a rosszabb ellátott területek irjanak — és írhatnak — ki ösztönzőiket, ezzel is vonzóbbá téve a későbbi letelepedést. A tapasztalatok elemzése után kerül majd sor arra, a későbbiekben, hogy az említett foglalkozási körökön kívül más diplomás kategóriákra is kiterjesszék az irányítottabb munkábaállás módjait.

VÁRKONYI MARGIT

Fontos vizsgálatok a KNEB programjában

Fontos témákban végez vizsgálatot az év második felében a népi ellenőrzés. A vizsgálati programot dr. Dabronaki Gyula államtitkár, a KNEB elnöke, a bizottság székházában szerdán tartott sajtótájékoztatóján ismertette.

Ellenőrzik egyebek között, hogy a vállalatok a rendelkezésükre álló munkaerőt termelési feladataikkal összhangban tervszerűen és szervezeten foglalkoztatják-e. A felmérés a vállalati munkaerő-gazdálkodás tartalékainak feltárásához, illetve mozgósításához kíván segítséget adni. Egy másik vizsgálat során azt kísérik megfigyelni, hogy az állatállomány és állati termék termelés fejlesztéséhez szükséges takarmányok rendelkezésre állnak-e. Biztosítják-e az előirányzott hozamok elérését, és hogy a takarmányok termelése, betakarítása, tárolása és takarékos felhasználása alkalmazható-e a rendelkezésre álló eszközökkel. Arra is kiterjed a felmérés, hogy milyen tényezők gátolják a hazai takarmánytermelés fejlesztésére hozott intézkedések megvalósítását, a mezőgazdasági nagyüzemek, a háztáji és a kisgazdaságok ellátását korszerű abrakterményekkel.

Vizsgálatot végeznek a nem rubel elszámolású export

bővítési lehetőségeivel kapcsolatban is.

A KNEB vizsgálatot indít továbbá annak megállapítására, hogy építőanyag- és szerelvénygyártó ipar és a kereskedelem hogyan elégíti ki a lakosság keresletét megfelelő minőségű építőanyagokkal és szerelvényekkel, az építkezéshez, korszerűsítéshez, fenntartáshoz szükséges termékekkel.

A szakmunkástanulók száma megközelíti a 200 ezret, az általános iskolát végzett fiatalok csaknem fele szakmunkásképző iskolákban tanul tovább. A KNEB ezért megnézi, hogy a szakmunkásképző intézetekben biztosítottak-e a képzés tárgyi, személyi feltételei, milyen eredményeket hozott a szakmunkásképzés korszerűsítéséről és a vállalatok szerepének fokozásáról szóló minisztertanács határozat végrehajtása.

Mind több közület saját autóbusszal utaztatja dolgozóit, a közületi autóbusszok száma 1971 óta csaknem 70 százalékkal emelkedett. Ez ötszöröse a közhasználatú szerint,

járműpark növekedési ütemének. A rendelkezésre álló adatok szerint azonban ezek az autóbusszok nincsenek kellően kihasználva. A népi ellenőrzés felméri, miként alakult a közületek saját autóbusszállománya, mi indokolja a járművek beszerzését és üzemeltetését, milyen a műszaki állapotuk és kihasználtságuk, lehet-e a kihasználás tartalékaival a közéleti személyszállítási feladatok megoldását elősegíteni.

Egy további vizsgálat az 1973—1975 között a kiadóterveken felül megjelentetett könyvekkel kapcsolatban, ez annak megállapítására irányul, hogy figyelembe vesszék-e a nyomdakapacitás-al és a papírral való takarékos gazdálkodás szempontjait.

Evek óta visszatérő panasz, hogy nem kielégítő a cipők választéka és minősége. A fogyasztói reklamációnak a forgalomba viszonyított aránya egyre emelkedik. E témában próbavizsgálatot folytat a KNEB.

A felsoroltakon kívül több ezer vizsgálatot végez a népi ellenőrzés, részben különböző szervek felkérésére, részben a lakosság bejelentései alapján, illetve a területi bizottság saját munkatervei szerint.